

MØDEREFERAT

Dato: 26-09-2025
Kontor: LESEK-JUR
Sagsbeh: KBB
Sagsnr.: 2025-6-00387
Doknr.: 129356

Møde i kontaktforum for radioaktivt affald den 15. september 2025

Tid og sted

15. september 2025, kl. 16.00-18.00, Styrelsen for Samfundssikkerhed, Datavej 20, 3460 Birkerød.

Dagsorden

1. Velkomst v/ Mette Fabian Torp, kontorchef i Styrelsen for Samfundssikkerhed
2. Præsentation af deltagere
3. Yderligere punkter til dagsorden eller til pkt. 8. Evt.
4. Planer for arbejdet med den langsigtede løsning for radioaktivt affald v/ Styrelsen for Samfundssikkerhed
5. Status på Ny Opgraderet Lagerfacilitet og forberedelse af slutdepot v/ Dansk Dekommissionering
6. Orientering om "analyse af potentialer og risici ved nye atomkraftteknologier samt forskellige konsekvenser ved en ophævelse af forbuddet mod atomkraft" (bilag udsendt 8. september 2025). Fra Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet deltager fm. Julie Dalby
7. Opfølgning på dagens møde
8. Evt.

Deltagere

Ulla Catrine Brinch – GEUS
Kim Dahlstrøm – Roskilde Kommune
Julie Dalby – Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Niels Henrik Hooge – NOAH, Friends of the Earth Denmark
Pim de Jager – Bygningsstyrelsen
Charlotte Hjorth – Dansk Dekommissionering
Piet Janssen – Veddelev Borger og Grundejer Forening
Casper Boe Jensen – Dansk Dekommissionering
Kurt Lauridsen – Veddelev Borger og Grundejer Forening
Rasmus Ludvigsen – Dansk Dekommissionering
Gerda Mortensen – Danmarks Naturfredningsforening Roskilde
Bettina Mylin – Danmarks Tekniske Universitet
Kurt Møller - Danske Regioner
Steen Nordstrøm – Dansk Dekommissionering
Hans Pedersen – Miljøorganisationen VedvarendeEnergi
Troels Toft – medlem af byrådet i Roskilde Kommune for Socialdemokratiet
Mette Fabian Torp – Styrelsen for Samfundssikkerhed
Bodil Waagensen - Borgergruppen for en ansvarlig håndtering af det danske atomaffald
Knud Østberg – Danmarks Naturfredningsforening Roskilde

Referat

Ad 1. Velkomst v/ Mette Fabian Torp, kontorchef i Styrelsen for Samfundssikkerhed

Mette Fabian Torp (MFT) beklagede, at direktør Laila Reenberg havde måttet melde afbud til mødet. MFT orienterede om Styrelsen for Samfundssikkerheds (SAMSIK) arbejdsopgaver inden for forebyggelse og håndtering af samfundstrusler. Sagerne om radioaktivt affald passer godt sammen med de øvrige opgaver i styrelsen. Der er både i styrelse og departement fokus på at få mere fremdrift i sagen. SAMSIK ser kontaktforum som et vigtigt bindeled for dialogen mellem ministeriet og interessenterne om håndtering af radioaktivt affald. Dagens møde markerer en ny start på dialogen.

Ad 2. Præsentation af deltagere

Mødedeltagerne præsenterede sig for hinanden.

Ad 3. Yderligere punkter til dagsorden eller til pkt. 8. Evt.

Der var ønske om at få uddybet den fremtidige dialog i kontaktforum, det uvildige ekspertpanels rolle, adgang til dokumentation/ældre materiale om radioaktivt affald efter ressortskift og flytning af hjemmeside. Emnerne blev henvist til pkt. 8. Evt.

Ad 4. Planer for arbejdet med den langsigtede løsning for radioaktivt affald

SAMSIK orienterede om, at der fortsat bliver arbejdet ud fra et forslag til slutdepotløsning med kombination af borehul og mellemdybt depot, som blev foreslået af Dansk Dekommissionering i 2023.

SAMSIK er i god dialog med Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab om de nærmere tiltag, der kan fremme sagen. Ministeriet har forståelse for sagens kompleksitet, men også at der er behov for fremdrift i slutdepot-sporet.

Roskilde Kommune spurgte til status på frivillighedssporet, hvor styrelse/ministeriet for samfundssikkerhed skulle afklare, hvorvidt der var en kommune, som frivilligt var interesseret i at huse slutdepotet, herunder om der var planlagt udførelse af de dybe undersøgelsesboringer til en dybde på omkring 500 m. SAMSIK oplyste, at der ikke indledt dialog med kommuner endnu og ej heller planlagt de dybe undersøgelsesboringer.

SAMSIK er blevet bedt om at lave en tidsplan til ministeriet om beslutninger i sagen, herunder om kommunikationsindsats og dialogproces.

SAMSIK, DD og GEUS vil samle kommunikationsansvarlige medarbejdere, som skal give et fælles indspil til generel formidling og vidensopbygning om radioaktivt affald og bidrag til tilrettelæggelse af kommunikation og inddragelse i dialogprocessen. Kontaktforum vil få mulighed for at bidrage til dette arbejde.

SAMSIK bekræftede, at grundlaget for slutdepotprojektet fortsat er Folketingets beslutning om, at et slutdepot skal være taget i brug senest i 2073. SAMSIK bekræftede også, at Risø-halvøen ikke bliver vurderet som en potentiel lokalitet for et slutdepot. Her læner SAMSIK sig – med henvisning til tidligere vurdering i Uddannelses- og Forskningsstyrelsen – op ad tidligere studier af geologien i Risø-området, som blev rapporteret i forbindelse med forstudierne i 2011 og 500 meter-studiet i 2022.

Dansk Dekommissionering (DD) oplyste, at der er kontakt til andre lande i forhold til at afsøge muligheder for internationalt samarbejde om affaldshåndtering og udvikling af slutdepotløsninger, bl.a. Norge (Norsk Nukleær Dekommissionering) og i EU-regi.

Ad 5. Status på Ny Opgraderet Lagerfacilitet og forberedelse af slutdepot

DD gav et oplæg om status (udsendt med dette referat).

Byggeriet af NOL forventes fortsat igangsat i 2026 med forventet ibrugtagning i 2030 under forudsætning af diverse godkendelser og tilladelser samt vedtagelse af lokalplan.

Der blev spurgt til status for udarbejdelse af lokalplan 694/Risø Mellemlager i Roskilde Kommune. Planafdelingen i Roskilde Kommune har tidligere oplyst, at udkastet til lokalplan har status af internt arbejdsblad, men at man besvarer spørgsmål til sagen. Planafdelingen vil blive spurgt om status.

Der blev fremsat ønske om, at DD forelægger en oversigt over milepæle og status for fremdrift for NOL-projektet. DD vil tilpasse sin rapportering til kontaktforum til disse ønsker.

Roskilde Kommune spurgte til forsinkelsen af NOL bl.a. omtalt i Politiken (26. maj 2025), herunder hvorfor en så markant forsinkelse ikke er meldt ud i kontaktforum regi?

Forsinkelsen af NOL blev drøftet. Forsinkelsen skyldes primært, at estimerne, der lå til grund for Folketingets beslutning B90/2018, var baseret på et regelgrundlag, som blev ændret i 2019. Dette har efterfølgende krævet ændringer i bygningsdesign og en revideret tilgang til udarbejdelse af sikkerhedsvurdering for anlægget. SAMSIK bemærker, at der løbende er tilgået Kontaktforum Roskilde information om forløbet af NOL-projektet, herunder revisioner af tidsplanen for projektet som følge af forsinkelse.

DD oplyste vedrørende slutdepot, at en ny vejledning udgivet af IAEA i 2024 vil blive fagligt grundlag for DD's videre arbejde med beskrivelse af et slutdepotprojekt. DD forventer, at lokaliseringsprocessen vil tage udgangspunkt i en tæt dialog med interessenter og en struktureret proces for lokalisering af potentielt egnede områder.

Ad 6. Orientering om "analyse af potentialer og risici ved nye atomkraftteknologier samt forskellige konsekvenser ved en ophævelse af forbuddet mod atomkraft" (Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM))

Julie Dalby fra KEFM spurgte til input fra mødedeltagerne. Der blev opfordret til, at den kommende analyse kommer til at omfatte en grundig redegørelse for affaldshåndtering i forhold til små, modulære reaktorer.

7. Opfølgning fra dagens møde

- Der er ønske om, at kontaktforum fortsat har repræsentation af lokale interesser, og at kontaktforums fremtidige format bliver diskuteret på førstkommande møde.
- Der er ønske om, at der bliver linket fra Dansk Dekommissionerings hjemmeside til landingssiden om radioaktivt affald på ufm.dk og senere til samsik.dk.
- Der er ønske om at modtage information om udviklingen i de forskellige sager om radioaktivt affald på kvartalsbasis.
- Der er ønske om at få links til oplysninger om SMR-teknologi.

8. Evt.

- SAMSIK ser det nationale kontaktforum som centralt for dialogen med interessenter om overordnede spørgsmål ift. slutdepot, affaldshåndtering, nationalt program for radioaktivt affald og den kommende analyse af nye atomkraftteknologier.
- SAMSIK inviterer til forslag om, hvordan dialogen i Kontaktforum Roskilde kan blive styrket. Veddelev Borger og Grundejer Forening har foreslået, at der i tilfælde af færre møder bliver udarbejdet minimum to nyhedsbreve om året med opdatering om NOL-projektet og myndighedsbehandlingen i sagen.
- SAMSIK vil overveje, hvordan det uvildige ekspertpanel kan blive videreført. Panelets uafhængige status vil blive bevaret, bl.a. ved at lade Danmarks Frie Forskningsfond udpege panelmedlemmer.
- SAMSIK vil flytte materiale fra ufm.dk over på samsik.dk. I den sammenhæng vil der blive taget stilling til, hvordan adgang til ældre materiale om radioaktivt affald fra de to tidligere ressortministerier kan bevares.
- SAMSIK vil indkalde til møde i kontaktforum medio december 2025.